

Oponentský posudek na diplomovou práci

Šárka Kachelmaierová:
PROBLEMATIKA VÝUKY ČEŠTINY PRO SLOVANY
(SE ZAMĚŘENÍM NA JIŽNÍ SLOVANSKÝ AREÁL)

Praha, FF UK 2010

Diplomski rad Šárke Kachelmaierove posvećen je nastavi češkog jezika za strance, s posebnim osvrtom na govornike tipološki bliskih jezika (konkretno - bošnjačkog, hrvatskog i srpskog) i praktične probleme na koje metodika nastave jezika nailazi u konkretnim slučajevima. Sam izbor teme, nedovoljno proučene, i time vrlo inspirativne i korisne za struku, valja pozdraviti.

U teoretskom dijelu rada autorica donosi pregled teorija u metodici nastave stranih jezika, te danas aktualne metode u nastavi češkoga kao stranog jezika, uzimajući u obzir sociološke parametre koji uvjetuju interes za učenje određenog stranog jezika (konkretno: češkog) i potrebu za prilagođavanjem nastavnih metoda njima. Sužavanjem perspektive na tipološki bliske slavenske jezike, autorica se posvećuje međujezičnoj interferenciji te pozitivnim i negativnim aspektima jezičnih transfera. Za potrebe konfrontacije dvaju jezičnih sustava u radu je izrađena vrlo detaljna, sustavna i pregledna klasifikacija jezičnih tipologija. Osim jezičnih sustava, autorica u posebnom poglavlju (6.) obrađuje problematiku sociokulturne kompetencije, čime prezentira svoje dublje razumijevanje problematike te zorno podcrtava razliku između teorijskog i praktičnog predavanja, ali i usvajanja jezika.

Praktični dio po koji je autorica oputovala u Hrvatsku zamišljen je kao materijalni dokaz teorijskih postavki proizašlih iz prethodne analize jezičnih tipologija. Materijali pripremljeni za istraživački rad metodološki su razrađeni, bogato dokumentirani i primjereno interpretirani. Eventualni neočekivani rezultati, po mojem mišljenju, tek akcentuiraju važnost praktičnog terenskog rada i iskustava do kojih se njime dolazi. Obradom dobivenih rezultata, pripremom i izborom materijala te komponiranjem teorijski postavki i praktičnih spoznaja u jedinstvenu cjelinu autorica je u ovom radu demonstrirala svoju stručnu lingvističku i metodičku kompetenciju te praktičnu sposobnost da teorijske spoznaje primjereno aplicira u praksi.

Stoga smatram, i nadam se, da navedeni diplomski rad može poslužiti kao vrijedno polazište za budući praktični priručnik češkog jezika za strance čiji je materinski jezik jedan od standardnih jezika izgrađenih na štokavskom dijalektu. Iz istoga razloga mislim da bi bilo vrlo poticajno čuti autoričin nazor na učinkovite metode korištenja navedenih, točno uočenih i precizno analiziranih, spoznaja u praksi, te bih tu temu i predložila za diskusiju pri obrani rečenog diplomskog rada.

Praktički jedinim nedostatkom rada smatram operiranje ne baš najsretnije odabranim terminom bhs., kao i dosta široko naslovno određenje regije kao južnoslavenske. Južnoslavenska regija obuhvaća zasigurno više jezika od triju navedenih. Jedan od njih je i bošnjački jezik, koji je u radu zastavljen tek svojim "b" u kratici jezičnog dijasistema (postavlja se pitanje - čemu onda?). Ukoliko je razlog za takav izbor bilo svjesno izbjegavanje dovođenja u vezu samo srpskog i hrvatskog jezika, smatram da je taj eventualni problem mogao biti elegantno izbjegnut podjelom na teorijski dio (primjeri iz srpskog) i praktični (primjeri iz hrvatskog). Usprkos tome što autorica u uvodnom dijelu svoj izbor termina korektno argumentira praktičnom realizacijom jezika, mišljenja sam da bi rad dobio na preciznosti da se autorica ograničila na jedan od standardnih jezika. Time bi svakako bile izbjegnute nepreciznosti, pa i greške, koje su se u primjerima potkrale. U svakom slučaju, radi se (i) o stilskim diferencijacijama između dvaju (triju) standardnih jezika, koje po mojoj mišljenju skupni naziv zakida. Izbor termina bhs. ne smatram najsretnijim upravo zbog tih nepotrebnih faktičkih grešaka, a greške nepotrebna zbog činjenice da nisu relevantne za tematski okvir i interes ovoga rada. Ipak tu stoje.

Usprkos navedenim sitnim propustima, ovaj rad smatram vrijednim doprinosom nastavi češkog jezika za strance. S obzirom na ograničavanje na konkretan uži krug potencijalnih primatelja češkoga kao stranog jezika, smatram ga i originalnim i pionirskim. Diplomski rad Šárke Kachelmaierove stoga sa zadovoljstvom preporučujem za obranu na katedri slavistike FF UK.

Prag, 13.5.2010.

Mgr. Marija Vlašić

